

Sultanbeyli Belediyesi örneğinde başarılı göç yönetişimi

Prof. Dr. Bekir Berat Özipek

1989 yılında Hacettepe Üniversitesi Kamu Yönetimi Bölümünden mezun oldu. 2000 yılında Ankara Üniversitesi Siyasal Bilimler Fakültesinde doktorasını tamamladı. 2007 yılında doçent, 2013 yılında profesör unvanını aldı. Sırasıyla Hacettepe, Kırkkale, Tokat Gaziosmanpaşa ve İstanbul Ticaret Üniversitelerinde görev yaptı. Ağırlıklı olarak çağdaş siyasi teoriler, insan hakları, akademik özgürlük, ifade özgürlüğü, din ve vicdan özgürlüğü ve azınlık hakları konularında çalışmalar yürüten; birçok gazete ve dergide güncel yayınlar yapan; serbestiyet.com web sitesindeki yazılarıyla okuyucularıyla buluşan Özipek, İstanbul Medipol Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi bölüm başkanlığı görevini sürdürmektedir.

Göç olgusunu, insanlık tarihinin başlangıcına kadar götürmek mümkün. Geçmişten günümüze insanlar, savaş, katliam, şiddetli baskı, açlık veya ölüm riski gibi sebeplerle yaşadıkları toprakları terk edip, can havliyle başka diyarla savrulmuşlar. Gittikleri yerlerde herkes aynı gözle bakmamış onlara. Bazıları insanca davranıp, onlar için asgari bir güvence oluşturmak için çaba sarf ederken, bazıları da kötü gözle bakmış, sorun olarak görmüş ve kurtulmaya çalışmış. Bugün de aynı trajedi, dünyanın her yanında farklı etnik, dini, siyasi vb. kimlikler üzerinden yaşanan çatışmalarla görünürlük kazanıyor. Suriyeli sığınmacılar, bunun yaşadığımız zamana yansımaları oluşturuyor. Keşke belirtmeye gerek olmasaydı ama yaşadığımız dünyada da ülkede de devam eden tartışmalar, çok temel bir insani bilgiyi belirtmeyi gerekli kılıyor: O da sığınmanın bir hak ve sığınmacıların da hak sahibi bireyler olduğu. Sığınmacıların sahip oldukları haklar, hem evrensel, doğal hukuktan kaynaklanıyor hem de pozitif hukuktan. Bu anlamda insan onuruna yaraşır bir muamele beklemek sığınmacılar için bir hakkı, başkaları için de yükümlülüğü ifade ediyor.

Sığınmacılara yaklaşım, aynı zamanda, erdemli bir toplumun ve insan onuruna yaraşır bir dünyada yaşama hakkına

elverişli bir sosyopolitik ortamın var olma düzeyi hakkında bilgi verici bir göstergesi de ifade ediyor. Sığınmacıları hak sahibi bireyler olarak görmek ve onlara hüs-nükabul göstermek elbette önemli ama yeterli değil. Sığınmacıları, yeni geldikleri yere başarılı biçimde dahil edecek, çıkabilecek uyumsuzlukları çözecek ve onları geniş toplumun uyumlu bir parçası haline getirecek politikaları da uygulayabilmek gerekiyor. Bu da sadece devletlerin veya merkezi yönetimlerin değil, sivil toplumun ve yerel yönetimlerin de sorumluluğunu gerektiriyor. Sığınmacılar ve göçmenler için gerekli insani yaklaşıma sahip olmak çok önemli ama ekonomiden kültüre, çeşitlilik ve çoğulculuktan maddi refaha, göçün taşıdığı çok boyutlu ciddi katkı potansiyelini açığa çıkaracak ve yerleşik olanlarla yeni gelenler arasındaki gerilimleri azaltacak bir perspektif ve pratik de o kadar önemli.

Brunson McKinley, uygun bir şekilde yönetilirse, göçün tüm devletler ve toplumlar için faydalı olabileceğini, aksi halde "toplumlar arasında bir toplumsal gerilim, güvensizlik ve kötü ilişkilerin kaynağı olabileceğini" vurguluyor ve "göçün olumlu etkilerini en üst düzeye çıkarmak ve muhtemel olumsuz sonuçlarını en aza indirmek için etkili yönetim" in gerekliliğine işaret ediyor. Ancak bunu nasıl yapmalı? Yeniden dağıtıcı bir adalet çerçevesinde toplumun tümünü dayanışmaya ikna etmek her zaman kolay olmayabiliyor. Elbette sığınmacılara

ve göçmenlere yönelik temel insani gereklilikleri (beslenme, barınma ve sağlık gibi) sağlama yükümlülüğü, bu anlamda sığınmacı haklarının gereğinin yapılması, başka insanların ikna edilmesine bağlanmamalı. Çünkü Maurice Cranston'ın da belirttiği gibi haklar herkese karşı ileri sürülebilecek en üstün ahlaki talebi ifade eder ve bu bağlamda sığınmacı olmak da -yeryüzündeki yedir milyar insandan her birinin hayatının bir döneminde kullanabileceği- bir hak, zımnen düzenlenmiş bir tür evrensel sigorta olarak herkesin saygı duymasını gerektirir. Ancak bunu tespit etmek, bu konuda başarılı bir yönetişimin önemini azaltmaz. Gerilimi gidermenin yolu da başarılı bir göç yönetişiminden geçer. Yeni gelenlerin temel insani ihtiyaçlarını karşılayacak, onlara yeni bir hayat kurmaları, kendileri ve aileleri için güvenli bir yaşam alanı oluşturmaları için elverişli bir ortam sağlayacak, gelenlerle yerleşik olanların uyumuna katkıda bulunacak ve bunu yukarıdan aşağıya değil, ilgili tüm aktörlerle çok boyutlu bir iletişim içinde gerçekleştirecek bir perspektif, program ve pratikten söz ediyoruz.

Suriyeli Sığınmacılar ve Yerel Düzeyde Başarılı Göç Yönetişimi İhtiyacı

Suriye'deki iç savaş, katliam ve demosid (halkkırım) dehşeti, milyonlarca insanı pek çok ülkeye olduğu gibi Türkiye'ye de savurdu. Türkiye'nin açık kapı politikası iz-

lemesi, ilk aşamada sığınmacılara insani standartlar bakımından dünya ölçülerinin üstünde kamp alanları inşa etmesi ve sonrasında da onların ülke içinde tutunup kendi ayaklarının üzerinde durabilmeleri için fırsat vermesi, tarih önünde çok önemli bir insanlık sınavından başarıyla geçmesi anlamını taşıyordu. Özellikle de maddi imkanları çok daha geniş olduğu halde sığınmacılara kapılarını açmakta veya sığınmacıları kabul eden ülkelerle dayanışmada isteksiz olan batılı büyük devletlerle kıyaslandığında.

Kuşkusuz Suriyeli sığınmacılara karşı tüm ülke blok olarak kucaklayıcı bir tutum sergilemedi. Ayrımcı önyargıyla hareket eden, devletin onları Suriye'ye geri göndermesini isteyen, onların yaşama alanını daraltmaya çalışan kişi ve kurumlar da oldu ve hala da var. Hükümetin sığınmacılarla ilgili olarak önyargıyı giderecek bir bilgilendirme ve kamusal iletişimi gerçekleştirmediği, muhalefetin ise Avrupa'nın aşırı sağcı ve ırkçı partilerinin kalıplarını kullanarak açıkça ayrımcı bir tutum aldığı ve Suriyelilere plaj yasağından işyeri ruhsatı iptaline veya kâğıt topladıkları çekçekleri ellerinden almaya varan uygulamalar yaptığı bir ortamdayız.

Böyle bir ortamda yerel yönetimlerin sığınmacılara pozitif yaklaşımı önemli hale geliyor. Ancak bu tek başına yeterli değil. Sığınmacılara karşı olumsuz bir yaklaşım içinde olmayan pek çok belediyenin başarılı göç yönetimi açısından yetersiz olabildiği, onlarla ilgili faaliyetleri yemek yardımına indirgediği, ancak o kadarını düşünemediği görülüyor. (Yerel yönetimlerin sığınmacılarla ilgili faaliyetleri çerçevesinde görüşlerini almak istediğim bir belediye yetkilisi, sığınmacılara kayıtsız kalmadıklarını, onlara çorba dağıttıklarını ve evsiz olanlar için soğuk havalarda spor salonlarını açtıklarını söylemişti. Bu konuda yerel yönetimlerin rolüne veya diğer belediyelerin neler yaptıklarına dair bir bilgi ihtiyacının bile farkında değildi.) Kısacası iyi niyet veya dışlayıcı olmamak yetmiyor; bu pozitif yaklaşımı başarılı bir yerel göç yönetimine dönüştürmek gerekiyor.

Yerel kamusal hizmetlerin sunumunda kamudan özele ve diğer sosyal oluşumlara yetki devri anlamına gelen yerel yönetimin göçe yansımaları ise etkili bir yerel göç yönetimini gerekli kılıyor. Yerel düzeyde göç yönetimi, bir yerel yönetimin sınırları içindeki sığınmacı

ve göçmenlerle ilgili performansını ölçmenin yanında, onun diğer konulardaki performansı hakkında da fikir oluşturmayı elverişli kılıyor. Başka bir ifadeyle bir yerel yönetim, göç konusunda devletin, toplumun, göçmenlerin, yerlilerin, göçle ilgili ulusal ve uluslararası aktörlerin, akademinin, medyanın, sivil toplumun, ekonomik ve siyasi karar vericilerin ve diğerlerinin katılımına açık bir çalışma ve iş birliğine dayanan bir ilişkinin orkestrasyonunu gerçekleştirebiliyorsa, göçle ilgili olmayan konularda da benzer bir yönetim kapasitesine sahip olduğunu göstermiş oluyor.

Sultanbeyli Belediyesi Örneği

Sultanbeyli Belediyesi, başarılı bir yerel göç yönetiminin sadece para ve maddi imkanlar meselesi olmadığını, bundan önce çok daha önemli ve öncelikli olarak bir vizyon ve perspektif meselesi olduğunu en iyi anlatan örneklerden biri, belki de en iyisi. Sultanbeyli, İstanbul'un ağırlıklı olarak alt ve orta sınıflarından insanların yaşadığı, 327 bin 798 kişilik nüfusuyla 42 belediye arasında 23. sırada; 313 milyon TL'lik bütçesiyle 34. sırada; sınırları içindeki Suriyeli sığınmacı sayısı bakımından 10. sırada (21 bin 467) yer alan bir belediye. Buna rağmen, sığınmacılarla ilgili olarak İstanbul Büyükşehir Belediyesinden daha kapsamlı ve çok boyutlu bir entegrasyon hizmetini yürütüyor* ve bunu kurumsallaştırması bakımından da başarılı bir modeli temsil ediyor. Daha somut olarak ne yapıyor? Belediyenin bu kapsamda ele alınabilecek yaklaşım ve uygulamalarını şöyle sıralamak mümkün:

Sığınmacı realitesini tanımak: Sultanbeyli Belediyesi, öncelikle sınırları içindeki sığınmacı gerçeğine gözünü kapatmayıp, bu gerçekten hareket etmeyi başarmış. Diğer pek çok belediyenin yaklaşımından farklı olarak**, sınırları içine sığınmacıların gelmesinden rahatsızlık duymadan, onlara hizmet sunmanın başka sığınmacıları davet edici olması kaygısını taşımadan veya bu yöndeki telkinlere teslim olmadan, Sultanbeyli'deki sığınmacı gerçeğini veri kabul ederek doğru bir başlangıç yapmış.

Hak temelli perspektifle kolektif çalışmayı bütünleştirmek: Sultanbeyli Belediyesi, sığınmacıların hak sahibi bireyler olduğunu ve onlara insan onuruna yaraşır bir biçimde davranmak gerektiğinin farkında

Keşke belirtmeye gerek olmasaydı ama yaşadığımız dünyada da ülkede de devam eden tartışmalar, çok temel bir insani bilgiyi belirtmeyi gerekli kılıyor: O da sığınmanın bir hak ve sığınmacıların da hak sahibi bireyler olduğu. Sığınmacıların sahip oldukları haklar, hem evrensel, doğal hukuktan kaynaklanıyor hem de pozitif hukuktan. Bu anlamda insan onuruna yaraşır bir muamele beklemek sığınmacılar için bir hakkı, başkaları için de yükümlülüğü ifade ediyor.

olan bir belediye başkanına ve onunla aynı kaygıları taşıyan ve kolektif çalışma becerisini gösteren bir kadroyu tesis edebilme başarısını göstermiş. Belediye Başkanı Hüseyin Keskin, başarının tek başına kendisine ait olmadığını, bu konudaki faaliyetleri arkadaşlarıyla birlikte yürüttüklerini vurgularken, dolaylı olarak çağdaş yönetim anlayışının gereği olan iş bölümü, uzmanlaşma, yetki devri ve güç paylaşımı gibi başarıyı getiren bir yönetimi sağlamış olduklarını da anlatmış oluyor.

Bürokratik sınırlamaları sivil toplumla aşmak: Üçüncü olarak belediye, sığınmacılarla ilgili faaliyetlerde hareket alanını daraltan bürokratik sınırlamaları aşmak için sivil toplumun partnerliğinden yararlanıyor. Bu amaçla kurulan bir de dernek var. Mülteciler Derneği (Mülteciler ve Sığınmacılar Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği), Sultanbeyli Belediyesinin sığınmacılara yönelik çalışmalarının tamamına yakınına organize ve finanse ediyor. Derneğin web sitesi, sığınmacılarla ilgili bilgiye ve kayda dayalı sistematik çalışmaları (Mülteciler Derneğinin 2014 yılından beri farklı il ile ilçelerden aldığı başvurular sonucunda ulaşarak kayıt altına aldığı mülteci aile sayısı 4 bin 768, aile üyelerini içeren kişi

Kurumsal İş Birliği ve Proje Desteğiyle Yürütülen Faaliyetlerden Örnekler

- Handicap International ile Rehabilitasyon Merkezinin kurulması;
- Hanan Foundation bin 100 çocuğun yararlandığı sağlık, eğitim, kırtasiye malzemeleri, kıyafet, personel desteği ve okul servis araçlarının maliyetine destek;
- Welthungerhilfe ile 23 bin 706 yararlanıcının faydalandığı eğitim, hukuki destek, koruma, psikolojik destek ve rehberlik desteği ile dezavantajlı kadınlar ve çocuklar için uyum programları. Şiddete maruz kalmış, boşanma veya ölüm sebebi ile çocukları ile yalnız kalıp barınma imkânı bulmamış, aile içinde istismara maruz kalmış kadınlara, varsa çocuklarına barınma imkânı sağlayan Çok Amaçlı Toplum Merkezinin kurulması ve çalıştırılması;
- Sequa ile Mesleki Beceri Geliştirme Projesi;
- Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği ile 25 bin 410 kişinin yararlandığı ve mültecilerin mevcut haklarını bilmeleri ve kendilerine sunulan hizmetlerden etkin bir şekilde yararlanabilmeleri için bilgilendirme ve yönlendirme. Mülteci çocuk ve gençlerin kendi dil ve kültür özelliklerini koruyarak, sosyal uyumlarını güçlendirmek ve akademik başarılarını arttırmaya yönelik çalışmalar;
- Relief International ile bin 500 kişinin yararlandığı fizik tedavi, tekerlekli sandalye, protez ve ortez desteği;
- Arel Üniversitesi ile Suriyeli Kadınları Güçlendirme Projesi kapsamında sertifikalı Türkçe dil eğitimi;
- Deutsche Gesellschaft Für Internationale Zusammenarbeit GmbH (GIZ) desteğiyle bin 923 kişinin yararlandığı Eğitim, Hukuki Destek, Koruma, Rehberlik ve Sosyal Uyum Projesi;
- İstanbul Kalkınma Ajansı desteği ile eğitime erişemeyen/okul dışı kalmış 420 çocuğa destek.

(Kaynak: Mülteciler Derneği)

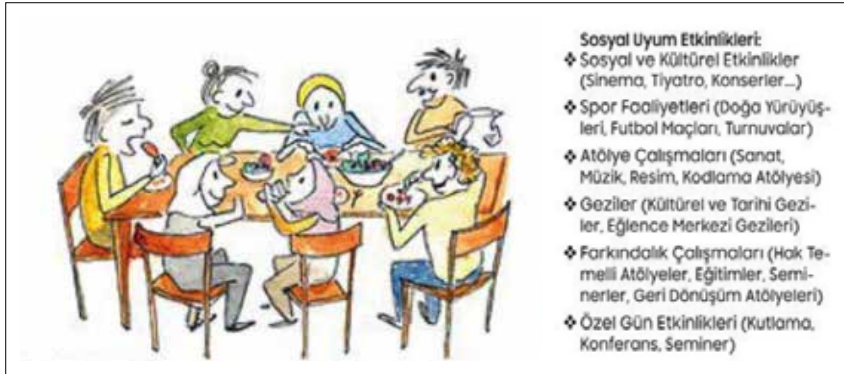
sayısı ise 23 bin 815 kişi), faaliyet alanının genişliği ve iş birliği yaptığı kurumların çeşitliliği hakkında bilgi veriyor (4).

Küresel maddi kaynak oluşturmak: Derneğin en önemli başarısı, sadece bürokratik süreçlerden bağımsız bir biçimde hızlı çalışma sağlaması değil, aynı zamanda yüzbinlerce dolarlık maddi kaynak sağlayarak, bununla sığınmacılar için paha biçilmez önemde hizmetler haline getirmesi. Eğitimden sağlığa, psikolojik destekten hukuki yardıma ve meslek edindirmeye kadar çok boyutlu ve anlamlı bir bütçe gerektiren faaliyetlerin finansmanının, esas olarak uluslararası kaynak sağlayan örgüt ve STK'lardan geldiğini vurgulamak önemli.

Ciddi bir mali kaynak gerektiren bu ve benzeri faaliyetlerin mütevazı bütçeli bir belediye tarafından yürütülmesi mümkün olamazdı. Grup eşitsizliğini azaltmak için gerekli görülen yeniden dağıtım politikalarının, etnik çatışmayı teşvik edebileceğine ilişkin kaygıları ve özellikle de sığınmacılara yönelik ayrımcı önyargının en önemli kaynaklarından

birinin, onlar bizim ekmeğimizi alıyor, türünden algılara dayandığını göz önüne aldığımızda sığınmacılara yönelik maddi güç gerektiren faaliyetleri ağırlıklı olarak dış kaynaklarla karşılamanın önemi daha iyi anlaşılabilir. Bu bağlamda uluslararası kaynaklardan yararlanmanın diğer bir önemi ise ulusal bütçenin yeniden dağıtımını gündeme getiren çevrelerin sığınmacı karşıtı propagandalarına kapıyı kapatmayı mümkün kılıyor olmasından geliyor.

Sağlanan kaynaklardan başkalarını da yararlandırmak: Sultanbeyli Belediyesi'nin sığınmacılarla ilgili çalışmalarının özgün bir yanı ise, sığınmacılar için sağlanan dış kaynaklarla yine yürütülen hizmetlerden, herhangi bir haksızlığa meydan vermeksizin yerli halkı da yararlandırmasında somutlaşıyor. Sığınmacılar için sağlanan uluslararası kaynaklarla yürütülen hizmetler için öngörülen sayıda sığınmacı başvuruda bulunmadığında, örneğin meslek edindirme amaçlı kurulan 40 kişilik bir atölyede 10 kişilik bir boşluk olduğunda, bu boşluk Sultanbeyli'nin yerli halkıyla dolduruluyor.

Sosyal Uyum Etkinlikleri:

- ◆ Sosyal ve Kültürel Etkinlikler (Sinema, Tiyatro, Konserler...)
- ◆ Spor Faaliyetleri (Doğa Yürüyüşleri, Futbol Maçları, Turnuvalar)
- ◆ Atölye Çalışmaları (Sanat, Müzik, Resim, Kodlama Atölyesi)
- ◆ Geziler (Kültürel ve Tarihi Geziler, Eğlence Merkezi Gezileri)
- ◆ Farkındalık Çalışmaları (Hak Temelli Atölyeler, Eğitimler, Seminerler, Geri Dönüşüm Atölyeleri)
- ◆ Özel Gün Etkinlikleri (Kutlama, Konferans, Seminer)

(Kaynak: Mülteciler Derneği Hizmet Rehberi)

Böylece, sığınmacılar için harcanması taahhüt edilen kaynaklardan, onların hakkı ihlal edilmeksizin başka bireyler de yararlandırılıyor. Bu çerçevede örneğin, Çocuk ve Gençlik Merkezinin 4-6 yaş arası öğrencilerin okul önce eğitimlerinin yapıldığı anasınıfında, hizmet verilen 150 çocuğun dörtte birini de Türkiyeli ailelerin çocukları oluşturabiliyor. Bu yönüyle bu faaliyet türü, Türkiyeli ve Suriyeli bireyler ve aileler arasında karşılıklı tanıma ve insani iletişim için zemin oluştururken, aynı zamanda sonuçları bakımından, özellikle ulusal kaynakların sığınmacılara harcandığı yönündeki propagandalarda somutlaşan ve etnik gerilim riski oluşturan yaklaşım ve söylemlerin etkisini azaltmaya da hizmet ediyor.

Önyargıyı giderme amaçlı sosyal etkinlikler yapmak: Sığınmacılara tepki duyan kesimlerin önyargılarını gidermeye yönelik programlardan da başarılı yerel göç yönetişimi kapsamında söz edilmeli. Derneğin Mülteciler Toplum Merkezinde sunulan hizmetler başlığı altında yer verdiği bilgilere göre, Sosyal Uyum Departmanı, Suriyelileri ve yerel halkı bir araya getiriyor; okullarda öğrencilerle, veliler ve esnafa yürütülen çalışmalar iki toplumu buluşturuyor. Sığınmacıların sorunlarını, taleplerini ve çözüm tartışmalarını doğrudan kendi ağızlarından dile getirmelerini sağlayacak ve diyalojik bir müzakereyi mümkün kılacak Mülteci Meclisleri de göç yönetişimi ve demokrasinin gelişmesi açısından da anlamlı bir etkinliği ifade ediyor.

Sonuç

Kültürlerarası beceriler seminerleri kapsamında, Türkiyeli ve Suriyeli çocukların birlikte eğitim aldığı karma sınıflarda görev yapan iki öğretmeni hatırlıyorum. İkisine de basit bir soru sorulmuştu: "Çözüm için ne yapıyorsunuz?" İlk öğretmen, meselenin uluslararası bir sorun olduğundan söz ederek başlamış ve bakanlığın kendilerine ayırdığı kaynaklarla sorunun çözülemeyeceğini söylemiş ve çözümün ancak makro politikalarla gelebileceğini anlatarak cevaplamıştı. İkinci öğretmen ise makro değişkenlerden hiç söz etmeksizin ve global-politik analizlere girmeksizin, sınıfında çözüm için yaptıklarından bahsetmiş, örneğin Türkçe bilgisi sınırlı olan öğrencilere beden dilini kullanarak konuyu nasıl anlattığından sorunları akran desteğiyle nasıl çözdüğüne kadar pek çok ufuk açıcı tecrübesinden söz etmişti.

Sultanbeyli Belediyesi, kaynak oluşturma ve sorun çözmede etkin ve verimli belediyecilik adına iyi işleyen ve diğer belediyeler tarafından dikkatle izlenmesi gereken başarılı bir sistem kurmuş.

İki öğretmen art arda konuştukları için farkı görmek herkes için kolay olmuştu. Aynı verili koşullarda iki öğretmenden biri başarısızken diğeri başarılıydı. İkinci öğretmen, koşullar ne olursa olsun, tek bir öğretmenin neler yapabileceğini herkese göstermişti. Sultanbeyli Belediyesinin çalışmalarından haberdar olduğumda, ilk aklıma gelen o ikinci öğretmen olmuştu. İnsani bir yaklaşımla başarılı bir yerel yönetim anlayışının bir araya gelmesinin neleri değiştirebileceğini gösteren ve mukayese edilemeyecek ölçüde geniş kaynaklara sahip yerel yönetimlerden çok daha geniş çaplı ve etkili bir pratik ortaya koyabilen bir yerel yönetim birimi olarak, başarılı bir göç yönetişimin de yolunu gösteriyordu. Üstelik de bütçe ve mali imkanlar bakımından son sıralarda gelen bir belediye olarak ve en güç koşullarda bile başarılı bir model inşa etmesinin pekâlâ mümkün olabileceğini göstererek. Suriyeli sığınmacılara yönelik yaklaşımı ve ortaya koyduğu başarılı yönetişim pratiğiyle Sultanbeyli Belediyesi, sadece Türkiye'deki yerel yönetimler için değil, aynı zamanda küresel düzeyde yerel yönetimler için izlenmesi gereken bir modeli temsil ediyor. Bu bakımdan özel olarak incelenmeyi ve Türkiye'den dünyaya ufuk açıcı bir örnek ve küresel ölçekte uygulanabilecek başarılı bir yerel göç yönetişim modeli olarak sunulmayı hak ediyor.

Notlar:

* Belediyelerin çeşitli konulardaki faaliyetlerini raporlaştıran bir kurumun temsilcisi, 2017 yılında, sığınmacılarla ilgili yürütülen hizmetler bakımından İstanbul Büyükşehir Belediyesi (İBB) ile Sultanbeyli arasındaki dramatik farkın raporunu yazarken zorlandıklarından söz

Mülteciler Derneğine bağlı Toplum Merkezi, Sultanbeyli Belediyesi ile koordinasyon içinde, sağlıktan hukuki danışmaya ve beceri kazandırma kurslarına çok boyutlu bir faaliyet yürütüyor. Gönüllü katkılarla, dış kaynaklarla açılan kurslardan, sunulan hizmetlerden Sultanbeyli'nin diğer sakinleri de yararlanıyor.

etmişti. Çünkü bütçe büyüklüğü bakımından sonlarda gelen bir belediyenin, bu alanda İBB'den çok daha fazla faaliyet gösterdiği anlamına gelecek çarpıcı bir gerçekle uğraşmak durumunda kalıyorlardı.

** Afganistanlı göçmenlerle ilgili çalışan bir akademisyen arkadaşım, söz konusu göçmenlerin yaşadığı belediyenin yetkililerine, onlarla ilgili olarak ne tür çalışmalar yürüttüklerini sorduğunda, "bizim Afganlı göçmen problemimiz yok" cevabını aldığını hayretle nakletmişti. O belediye, sorunu realiteyi reddederek aşma çabası içindeydi. Bu bağlamda, realiteyi reddetmemek, çözümün ilk adımı olarak tanımlanabilir. Konumuz açısından bunun önemi, ilk düşmanın doğru iliklenmesine benzetilebilir.

Kaynaklar

Brunson McKinley, "Managing Migration: The 'Four-box Chart'", *Migration*, Aralık 2004: 3-4; Aktaran Sara Kalm, "Liberalizing Movements? The Political Rationality of Global Migration Management," *The Politics of International Migration Management*, Editörler: M. Geiger, -A. Pécoud, Palgrave Macmillan, 2010, ss. 21-44.

Fank de Zwart, "The Dilemma of Recognition: Administrative Categories and Cultural Diversity," *Theory and Society*, 2005, C. 34, S. 2, s. 137.

Hamit Palabıyık, "Yönetimden Yönetişime: Yönetişim, Kentsel Yönetişim ve Uygulamaları İle Yönetişimde Ölçülebilirlik Üzerine Açıklamalar", *Yerel ve Kentsel Politikalar*, Editörler: Akif Çukurçayır ve Ayşe Tekel, Çizgi Kitabevi, Konya, 2003, s. 253; Aktaran Mehmet Zahit Sobacı, "Yönetişim Kavramı ve Türkiye'de Uygulanabilirliği Üzerine Değerlendirmeler", *Yönetim Bilimleri Dergisi Journal of Administrative Sciences*, Yıl 2005, C. 5, S. 1, s.226.

Maurice Cranston, "İnsan Hakları Nelerdir?", *Siyasal ve Sosyal Teori*, Ed. Atilla Yayla, Siyasal Kitabevi, Ankara, 1999, ss. 311-316.

Mülteciler Demeği Hizmet Rehberi, <https://muletciler.org.tr/wp-content/uploads/2018/11/muletciler-dernegi-hizmet-rehberi-TR-ENG.pdf> (Erişim, 18 Temmuz 2019).